

VRZ en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in een notendop

Jarenlang kenden we in Nederland al de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). In die wet stond de bescherming van de privacy van burgers centraal. Denk hierbij bijvoorbeeld aan je medische gegevens, je financiële gegevens (salaris en banksaldi), je pin- en inlogcodes en je personeelsdossier. Sinds 25 mei 2018 is echter de Wbp niet meer van kracht, omdat deze is vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG is sinds 25 mei 2018 niet alleen in Nederland van toepassing, maar in alle landen van de EU.

De AVG heeft 2 hoofddoelen:

- a. Bescherming van persoonsgegevens;
- b. Het mogelijk maken van het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de EU.

In Nederland zijn er twee onafhankelijke wettelijke toezichthouders, die toezien op de naleving van de AVG. Dat zijn:

1. De nationale Autoriteit Persoonsgegevens (AP);
2. De Functionaris Gegevensbescherming (FG).

Iedere overheidsorganisatie is wettelijk verplicht om te beschikken over een FG. Om aan die wettelijke plicht te voldoen heeft VRZ Piet Maljaars aangewezen als FG en Rik Ringers als plv. FG. De FG geniet een wettelijke ontslagbescherming. De FG mag door de werkgever namelijk niet worden ontslagen of gestraft voor de uitvoering van zijn FG-taken. De AVG bepaalt ook dat de FG rechtstreeks verslag uitbrengt aan de hoogste leidinggevende van VRZ (= algemeen directeur). De FG brengt gevraagd en ongevraagd advies uit. In veel organisaties is de Privacy Officer (PO) de rechterhand van de FG. In VRZ is nog geen PO aangewezen.

De naleving van de AVG is niet vrijblijvend. Als VRZ de AVG overtreedt, dan kan de AP aan VRZ namelijk boetes opleggen tot € 20.000.000,-- per casus. Het is dan ook belangrijk dat VRZ de AVG zorgvuldig implementeert in de hele organisatie. Uiteindelijk betekent dit niets minder dan een cultuuromslag, waaronder de bewustwording ten aanzien van dataminimalisatie.

Inmiddels heeft VRZ op het gebied van de AVG al een aantal zaken geregeld:

- a. Het bestuur heeft een nieuw privacybeleid vastgesteld;
- b. Voor alle persoonsgegevens-verwerkingsprocessen zijn in samenwerking met de proceseigenaren de verplichte Data Protection Impact Assessments uitgevoerd;
- c. Met alle 16 relevante externe partijen zijn verwerkersovereenkomsten gesloten;
- d. Er is een verwerkingsregister ingericht;
- e. Via een nieuw e-mailadres (privacy@vrzeeland.nl) kunnen aan de FG vragen worden gesteld;
- f. De VRZ-brede AVG awareness-campagne is afgerond, o.a. via 22 AVG-presentaties van de FG en plv. FG in alle teams van VRZ en bij alle ploegleiders van Brandweer Zeeland;
- g. Het VRZ-AVG-team (Piet Maljaars, Rik Ringers, Chief Information Security Officers Jan Brink en Pepijn de Smet) komt maandelijks bijeen om de voortgang in de AVG-implementatie te coördineren;
- h. VRZ heeft in 2019 en 2020 met provincie Zeeland, RUD Zeeland, Sabewa Zeeland, GGD Zeeland, ZB Zeeuws planbureau en bibliotheek en 3 Zeeuwse gemeenten onderzocht wat de mogelijkheden zijn om een Zeeuws regionaal FG-bureau op te richten. Het is immers in ieders belang om ervoor te zorgen dat de AVG aantoonbaar goed wordt nageleefd, want alleen dan zijn we AVG-compliant. In de loop van 2020 wordt hier bestuurlijke besluitvorming over verwacht.

De AVG-implementatie is niet een eenmalig project, maar vergt een structurele aanpak, waarbij het updaten van het AVG-beleid dan ook zal worden aangepakt via de Plan-Do-Check-Act (PDCA)-methode. Het voldoen aan de AVG is een onderdeel van het integriteitsbeleid en risicomanagement van VRZ.